

PPosudek školitele

prof. JUDr. Jiřího Jelínka, CSc., na disertační práci JUDr. Marka Dvořáka

„Rekognice osob v trestním řízení“

I.

Téma, které doktorand zpracoval, je společensky důležité a aktuální. Disertace se zabývá rekognicí osob v trestním řízení, což je jeden z tzv. zvláštních způsobů dokazování, tedy úkonů trestního řízení, které jsou neodmyslitelně spjaty s vyšetřováním trestných činů. Rekognice byla zakotvena do trestního řádu spolu s dalšími zvláštními způsoby dokazování novelou trestního řádu z roku 2001 (zák. č. 265/2001 Sb.).

Disertace o rozsahu téměř 300 stran textu představuje ucelené a hlubší zpracování tématu. Takové hlubší zkoumání je potřebné jak pro její náležité teoretické objasnění, tak i pro praxi orgánů činných v trestním řízení. Vždyť z praxe (tuzemské i zahraniční) jsou známy četné případy, kdy porušení předpisů o rekognici znemožnilo náležité zjištění skutkového stavu věci se všemi důsledky s tím spojenými, včetně „usvědčení“ nevinných osob.

II.

Hlavním výzkumným cíle disertace, který si doktorand vytkl, je odpověď na otázku, zda má být rekognice i přes prokázanou chybovost a rizikovost i nadále jedním ze zvláštních způsobů dokazování upravených trestním řádem, způsobem, který je zejména vyšetřujícími orgány v přípravném řízení hojně využíván. A pokud ano, v jaké konkrétní podobě má být rekognice upravena v trestním řádu. Dalším cílem je zaujmout stanovisko ke sporným otázkám vyskytujícím se při výkladu této problematiky a k nedostatkům, k nimž dochází při aplikaci ustanovení o rekognici v praxi. Činí tak se záměrem připravit takový rozbor, který by mohl být využit jako podklad pro připravovanou rekonfiguraci českého trestního řádu, ke které dosud nedošlo, i jako podklad pro zdokonalení praxe policejních orgánů činných v trestním řízení z hlediska kriminalisticky- taktických vodítek.

Obsah předložené práce svědčí o tom, že vytčeného cíle se podařilo dosáhnout a disertační práce je vypracována na výborné odborné i literární úrovni.

III.

K dosažení vytčeného cíle zvolil doktorand adekvátní metody vědecké práce, zejména analýzu, syntézu, indukci, dedukci a metodu analytickou a komparativní. Na zpracování se

pečlivě připravil studiem naší, ale zejména zahraniční literatury týkající se tématu. Práci zhodnocuje práce se zahraniční literaturou. Téma disertační práce není v české literatuře tak zevrubně zpracováno, jak by bylo potřeba¹, a proto mohl disertant vycházet často pouze ze zahraničních pramenů. Seznam použitých zdrojů včetně zdrojů internetových je impozantní. Dá se říci, že v seznamu prací uvádí zejména z oblasti práva common law vše, co lze použít. S použitými prameny pracoval disertant korektně a kreativně. V tomto smyslu je jeho práce průkopnická.

Osnovu práce považuji za správnou, logickou, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Obsah práce autor rozdělil do jedenácti kapitol, ve kterých autor zpracovává téma komplexně, tj. včetně aspektů psychologicko-forezních. Zabývá se také nelehkou problematikou možné sugestibility úkonu a uvádí metody, kterými lze ovlivnění poznávajícího co nejvíce eliminovat.

IV.

Disertační práce JUDr. Marka Dvořáka vznikla v rámci doktorského studijního programu „Trestní právo, kriminologie, kriminalistika“ na katedře trestního práva. Během postgraduálního studia plnil kandidát vzorně všechny své studijní povinnosti. Vykazoval během studia nadstandardní publikační činnost, a to nejen v okruhu tématiky zpracovávané disertační prací. Absolvoval četné zahraniční pobyty, k čemuž mu pomohl i grant udělený Grantovou agenturou Univerzity Karlovy. Vystupoval na vědeckých konferencích v České republice i v zahraničí. Katedra zapojila doktoranda také do plnění pedagogických úkolů, vedl semináře z trestního práva, na které se pečlivě připravoval, o čemž svědčí i hodnocení výuky v rámci studentských anket.

V.

Klady i záporny disertační práce jistě uvedou oponenti. Z pohledu školitele doktoranda chci uvést jen několik poznámek k obsahu a významu práce.

Chtěl bych především zdůraznit kvalitu četných reformních legislativních návrhů, které doktorand uvádí v závěru práce. Mám tím na mysli jeho stanoviska ke způsobům, jak chránit nevinné osoby před chybným označením (metoda tzv. prázdné rekognice a metoda nezapojení

---

¹ V československé, resp. české odborné literatuře existuje v mnoha ohledech nadčasové dílo o rekognici, od jehož vydání přeci jenom uplynulo již 50 let. Jedná se o monografii prof. Protivinského. Srov. Protivinský, M.: Rekognice v přípravném řízení. Praha, Právnická fakulta UK, 1971. Po půl století je přeci jenom třeba toto dílo aktualizovat a doplnit, například o moderní vědecké poznatky nebo o otázku rekognice v řízení před soudem.

administrátora rekognice do vyšetřování v dané trestní věci – režim double blind), a to bez ohledu na to, zda jsou takové metody v české aplikační praxi momentálně možné.

V úplném závěru pak autor pléduje pro konkrétní právní úpravu v navrhovaném budoucím trestním řádu.

To jen dokazuje, že doktorand prokázal práci tvůrčí přístup, jeho práce je individuálním tvůrčím přínosem doktoranda pro právní vědu i praxi.

Disertační práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajoby disertační práce.

V Praze 17. 9. 2021

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
školitel doktoranda